

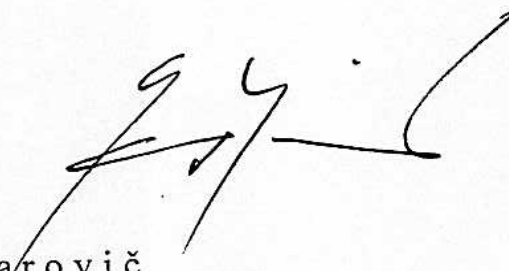
Prezident Slovenskej republiky

Číslo: 3416-2005-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 24. mája 2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Predkladá:

Ivan Gašparovič
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 13. júna 2005

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 24. mája 2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokúvaní zákon neprijala ako celok.

II

Podľa čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona vláda Slovenskej republiky môže rozhodnúť o rozdelení obce aj bez súhlasu obce, ak ide o odčlenenie časti obce, ktorá pôvodne bola samostatnou obcou, a ak sú zároveň splnené aj ďalšie podmienky ustanovené schváleným zákonom, a to časť obce, ktorá pôvodne bola samostatnou obcou

- a) má samostatné katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok,
- b) urbanisticky nesplynula s ostatnými časťami obce, ktorá sa má rozdeliť,
- c) do rozvoja odčleňovanej časti obce neboli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec,
- d) žiada o to petíciou aspoň 75% obyvateľov obce s trvalým pobytom na území pôvodnej obce.

Základom územnej samosprávy je podľa čl. 64 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky obec. Podľa čl. 64a prvej vety Ústavy Slovenskej republiky obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon (čl. 64a druhá veta Ústavy Slovenskej republiky). Týmto zákonom je najmä zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Jedným z jeho základných ustanovení sa recipuje čl. 64a prvá veta Ústavy Slovenskej republiky (§ 1 ods. 1 prvá veta zákona č. 369/1990 Zb.).

Podľa § 2 ods. 1 zákona o obecnom zriadení územie obce je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie alebo viac katastrálnych území.

Katastrálnym územím sa rozumie územno-technická jednotka, ktorú tvorí územne uzavretý a v katastri nehnuteľností spoločne evidovaný súbor pozemkov (§ 3 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)).

Podľa § 2 ods. 3 zákona o obecnom zriadení obec zriaďuje, zrušuje, rozdeľuje alebo obce zlučuje vláda Slovenskej republiky nariadením. Rozhodnúť o tom možno len so súhlasom obce a na základe stanoviska krajského úradu, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza.

Obec sa môže rozdeliť na dve obce alebo viac obcí. Rozdelením obce zaniká rozdeľovaná obec a vznikajú nové obce. Rozdeliť obec možno len s účinnosťou ku dňu konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí (§ 2a ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov).

Z čl. 64 prvej vety a z čl. 64a prvej vety Ústavy Slovenskej republiky a z citovaných ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov vyplýva, že územie obce je jedným z jej základných atribútov. Možnosť vlády Slovenskej republiky rozhodnúť o rozdelení obce aj bez súhlasu obce podľa čl. I a 2a ods. 6 schváleného zákona je podľa môjho názoru zásahom do ústavného princípu samostatnosti obce. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 5/97 rešpektovanie územnej samosprávy je, rovnako ako zachovávanie základných práv a slobôd, nevyhnutným komponentom právneho štátu (čl. 1 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V nadväznosti na uvedené mám pochybnosti o súlade čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona s čl. 1 ods. 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 11a ods. 1 písm. a) zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce (miestne referendum), ak ide o zlúčenie obcí, rozdelenie alebo zrušenie obce, ako aj zmenu názvu obce. Obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce o rozdelení obce, ak sú splnené podmienky rozdelenia uvedené v zákone o obecnom zriadení. Tieto podmienky rozdelenia obce sú ustanovené v § 2a ods. 5 zákona o obecnom zriadení.

Podmienky rozdelenia obce v prípade, že ide o odčlenenie časti obce, ktorá pôvodne bola samostatnou obcou ustanovuje čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona. Ak sú tieto podmienky rozdelenia obce splnené môže vláda Slovenskej republiky rozhodnúť o rozdelení obce aj bez jej súhlasu. V tomto prípade sú

potom irelevantné výsledky hlasovania obyvateľov obce, a to aj vtedy, ak tieto výsledky sú platné (ak sa na hlasovaní obyvateľov obce zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov účastníkov hlasovania obyvateľov obce). V tomto prípade je teda vyhlásenie hlasovania obyvateľov obce podľa § 11a ods. 1 písm. a) a odseku 2 zákona o obecnom zriadení zbytočné. Schválený zákon však hlasovanie obyvateľov obce o rozdelení obce v prípade rozhodovania vlády Slovenskej republiky podľa čl. I § 2a ods. 6 nevylúčil.

Preto podľa môjho názoru nie je čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona v súlade s § 11a ods. 1 písm. a) a odsekom 2 zákona o obecnom zriadení.

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že jednou z podmienok rozdelenia obce podľa § 2a ods. 5 prvej vety zákona o obecnom zriadení je, že nové obce budú mať najmenej 3000 obyvateľov. Táto podmienka rozdelenia obce nie je ustanovená v čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona. Z toho vyplýva, že vláda Slovenskej republiky môže rozhodnúť o rozdelení obce (a to aj o rozdelení už i tak malej obce) na obce (obec) do 3000 obyvateľov. Takéto rozdelenie obce môže byť pri súčasnom rozsahu výkonu samosprávy obcí a preneseného výkonu štátnej správy na obce s tendenciou ďalšieho presunu kompetencií na obce problematické z hľadiska možnosti ich zabezpečovania.

Podľa článku 5 Európskej charty miestnej samosprávy (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 336/2000 Z. z.), ktorou je Slovenská republika viazaná, so zainteresovanými miestnymi samosprávami sa vopred prekonzultujú všetky miestne zmeny územných hraníc, prípadne sa tam, kde to zákon umožňuje, uskutoční referendum.

Zákon musí byť v súlade so záväzkami, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv a iných medzinárodných dokumentov (čl. 4 ods. 4 prvá veta Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov č. 19/1997 Z. z.). Je to jedna zo základných požiadaviek kladených na zákon.

Schválený zákon v čl. I v § 2a ods. 6 síce expressis verbis nevylučuje prekonzultovanie rozdelenia obce so zainteresovanými miestnymi samosprávami, ale expressis verbis ustanovuje možnosť takého rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o rozdelení obce, ktoré môže byť aj bez súhlasu obce. Rozhodnutie vlády Slovenskej republiky však musí byť v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Vzhľadom na uvedené mám pochybnosti o súlade čl. I § 2a ods. 6 schváleného zákona s čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy.

III

V nadväznosti na dôvody uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokúvaní neprijala zákon ako celok.

Ak Národná rada Slovenskej republiky zákon opätovne schváli treba upraviť deň nadobudnutia účinnosti zákona v čl. II:

V čl. II sa slová „1. júla 2005“ nahrádzajú slovami „1. októbra 2005“.

Bratislava 13. júna 2005